

Шестовський А.О.

ст. гр. ПТБД-32

Науковий керівник: к.е.н., доцент Хрунович С.Є.

Тернопільський національний економічний університет

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КУЛЬТУРИ ВОДІЇВ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Будь-яке місто неможливо уявити без громадського транспорту. Маршрутні таксі забезпечують належне функціонування міст, а саме: дозволяють вирішити проблему перевезення людей до місць призначення за невелику ціну в установлений термін. Автобуси, тролейбуси, трамваї та інші види громадського транспорту займають значну частку серед усього транспорту України [1].

Значна частина українців користується громадським транспортом щодня: доїжджаючи до місця роботи або навчання, відвідуючи лікарню чи кінотеатр, переміщуючись з одного району міста до іншого. Громадський транспорт створює комфорт для населення, однак, дуже часто пасажирів скаржаться на вартість проїзду, на якість перевезень, на зовнішній стан українських маршруток, на культуру водіїв громадського транспорту.

Ознакою сучасних перевезень є недотримання водіями належної культури обслуговування пасажирів. Прикро, але некультурні водії – звичний образ нашого сьогодення, що залишає у пасажирів негативні емоції від поїздки. Здається, що подібні ситуації виникають через непрофесійність водіїв, але причина їхньої поведінки нерідко криється у вихованні, людських цінностях та інтелекті. [2].

Порівнюючи водіїв громадського транспорту України із водіями інших європейських країн, можна спостерігати значну різницю між культурою водіння, поведінки, охайності. Багато людей вважають, що така різниця спричинена різницею між отримуваною зарплатою. Ми вважаємо, що це також обумовлено й різницею менталітетів українців і європейців, різницею у освіті, яку отримують водії, навчаючись в Україні чи у Європі.

Формування культури водіння – важлива проблема громадського транспорту. Досконала культура зводиться до того, щоби домогтися цілісності внутрішнього стану водія і його зовнішньої поведінки. Внутрішній стан – це ціль, задум, ззовні – це прямий вияв культури: пунктуальність водія, коректність у спілкуванні з іншими водіями та пасажирами. Таку культуру потрібно розвивати. Безперечно, найголовніше – це внутрішній рівень досконалості самого водія, адже саме він окреслює манеру їзди, ставлення до колег і клієнтів, проявляє вихованість у надзвичайних ситуаціях, коли потрібно стрімко прийняти рішення та уникнути аварійної пригоди, та різного виду конфліктів. Необхідними рисами досконалого водія громадського транспорту повинні бути людяність, виявлення турботи до незнайомих йому людей, які виявили бажання стати його клієнтами і пасажирами. [3].

Культура водія громадського транспорту базується на моральних і соціально-психологічних засадах. У її основі закладені такі важливі положення, як: ніколи і нікому, за будь-яких умов не створювати небезпечних ситуацій, незручностей; виявляти повагу усіх пасажирів; уміння домовлятися із клієнтами; врівноважено ставитись до технічних неполадок транспортного засобу; безкорисно надавати допомогу на дорозі; виявляти повагу й розсудливість, всіляко стримувати свої емоції; суворо дотримуватись правил дорожнього руху. Суттєву роль у підготовці водіїв й у формуванні культури водійської поведінки відіграють автошколи та керівники транспортних підприємств.

Відображенням культури водіїв громадського транспорту є уміння і здатність підтримувати зв'язок з іншими водіями. Ці риси виявляються під час індивідуальної взаємодії й під час прокладання спільних чи перехресних маршрутів. Безперечно, ці форми спілкування взаємодіють між собою. Індивідуальна взаємодія пов'язана із вихованням та угамуванням власних емоцій. До того ж, на манеру спілкування впливає й ментальність. Багатьом водіям властиві розгубленість мислення та невміння аргументувати свої думки. [4, с. 3].

Кожен водій маршрутного транспортного засобу має слідкувати за його чистотою, що не завжди можна спостерігати. Преважна більшість водіїв вважають, що це не їхня робота. У європейських країнах у кожному громадському транспорті за чистоту і охайність відповідають водій і кондуктор, й цим створюють зручності й собі, й пасажирам. Чистота громадського транспорту має бути його невід'ємною рисою. Вона залежить від керівника, який має усіма способами стимулювати водія до її підтримання повсякденно.

Власники громадського транспорту і керівники транспортних підприємств мають усвідомити – для забезпечення ефективності надання послуг із перевезення пасажирів вони мають усіма способами виховувати й підтримувати належну культуру водіїв, це забезпечить більший рівень пасажиропотоку і, разом з тим, збільшить дохід транспортного підприємства.

Список використаних джерел

1. Хрупович С.Є. Імплементация світового досвіду використання альтернативних джерел використання енергії при плануванні вантажопотоків міського транспорту. *Маркетингове забезпечення сталого розвитку міського громадського транспорту*: монографія / за ред. Т.М. Борисової, Г.Л. Монастирського. Тернопіль: Економічна думка, 2019. С. 141-158
2. Час спинити хамство водіїв. URL: <http://firtka.if.ua/blog/view/cas-spiniti-hamstvo-vodiiv17121>
3. Виходець О.М. Культура та етика водіння. Київ: Пед. преса, 2008. 320 с.
4. Смалюк І.І. Виховання професійної культури водія, - як моральний регламент в процесі професійного навчання. URL : irbis-nbuv.gov.ua